

HFU-skolen

16.10.18

Hvorfor forstå seg selv som «medforfatter», og ikke som «nøytral hjelper»?

- Helseproblemer kan påvirke menneskers livsfortelling og selvforståelse
  - Kan trenge hjelp til fortolkning og «nyskriving» av framtida
- Andre menneskers respons på det vi erfarer og forteller, kan ha avgjørende betydning for vår egen forståelse og vurdering av det samme
  - Manglende respons kan påvirke den andre i (minst) like stor grad som en tydelig stillingtagen/vurdering
  - Mennesker kan trenge «motfortellinger» til samfunnets «masternarrativer»
- Hjelperes væremåte vil påvirke hva og hvor mye den andre forteller
  - «Åpne spørsmål» er ikke alltid nok til å åpne
- Egne verdier og valgmuligheter avklares ofte i dialog med andre
- Endring forutsetter nye perspektiver (motivasjon til å velge annerledes)
- Med makt (muligheten til å påvirke) følger ansvar

Ansvar

- ▶ En respons tilpassa situasjonens «krav»
  - «Appellen fra den andres ansikt»
  - Det som står på spill
- ▶ Ansvaret for
  - Enkeltkonsultasjoner
  - Undervisning
- ▶ Ansvarets forutsetninger og grenser
  - Kompetanse og trygghet
  - Rammebetingelsene (organisering, tid, mandat)
- ▶ Farer:
  - Ansvarsfraskrivelse/–pulverisering
  - Ansvarsoversvømmelse
- ▶ Ansvar for å ansvarliggjøre andre
- ▶ Ansvar – tyngende eller inspirerende?

Et aktivt medforfatterskap – når og hvordan?

▶ Når og hvordan bør

- det stilles et ekstra spørsmål?
- det gis en tydelig anbefaling?

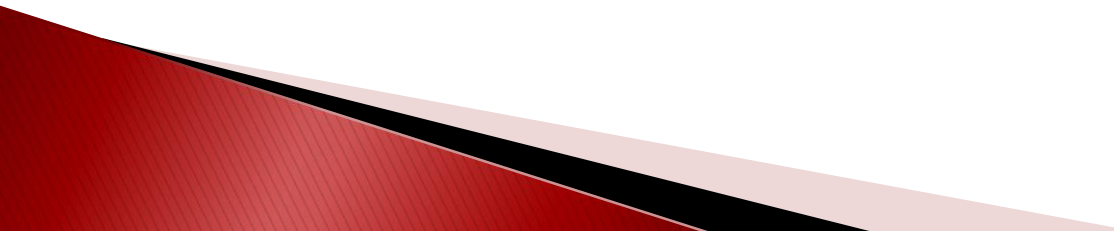
▶ Spørsmål til (gruppe)samtale:

- Husker dere noen situasjoner der dere tenkte/følte at dere kanskje burde gravd litt dypere, men lot være?
  - Hva kjennetegnet disse situasjonene?
- Husker dere noen situasjoner der dere inntok en mer aktivt utforskende/anbefalende rolle og opplevde at dette falt uheldig/heldig ut?
  - Hva kjennetegnet disse situasjonene?
  - Hva gjorde/sa du?

Noen viktige stikkord for å realisere det vi vil unngå/oppnå:

- ▶ Relevans
- ▶ Begrunnelse
- ▶ Forståelighet
- ▶ Dialog
  - Åpenhet om egen forståelse
  - Etterspørring av den andres
- ▶ Beklagelse/Unnskyldning

Hvordan vi oppfattes, er avhengig av

- *hva* vi sier
  - *hvordan* vi sier det
  - hva vi signaliserer non-verbalt
-

Case

Jente 17 år kommer til klinikken for graviditetstest.

Det viser seg at den er positiv.

- A. Hun sier hun ønsker å ta abort
- B. Hun sier at hun ønsker å beholde barnet
- C. Hun sier at hun ikke ønsker å få barn, men at hun er imot abort (evt at foreldrene er sterkt imot abort)

Hva sier vi

- ▶ Når noen har fått påvist graviditet?
  - ▶ Når noen signaliserer uro/bekymring uten at dette tematiseres?
  - ▶ Når vi skal avslutte en konsultasjon (og vil være åpne for at den andre kan ha noe mer på hjertet)
-